

BÀI 29

Kết quả cần đạt

- *Hình dung được cuộc sống gian khổ và tinh thần lạc quan của Rô-bin-xơn ngoài đảo hoang qua bức chân dung tự họa của nhân vật.*
  - *Hệ thống hoá được các kiến thức về từ loại và cụm từ.*
  - *Nắm chắc lí thuyết và biết cách viết biên bản.*
- Nắm được mục đích, yêu cầu, nội dung và cách làm hợp đồng.*

VĂN BẢN

RÔ-BIN-XƠN NGOÀI ĐẢO HOANG

(Trích *Rô-bin-xơn Cru-xô*)

Nếu có ai đó ở nước Anh gặp một kẻ như tôi lúc bấy giờ, chắc tôi sẽ làm cho họ hoảng sợ hoặc phá lên cười sằng sặc ; và lắm khi tôi đứng lặng ngẫm nghĩ bản thân mình, tôi cứ mỉm cười tưởng tượng tôi lang thang khắp miền Y-oóc-sai với trang bị⁽¹⁾ và áo quần như vậy. Xin các bạn vui lòng hình dung bộ dạng của tôi như dưới đây.

Tôi đội một chiếc mũ to tướng cao lêu đêu chẳng ra hình thù gì làm bằng da của một con dê, với mảnh da rủ xuống phía sau gáy, vừa để che nắng, vừa để chắn không cho mưa hắt vào cổ ; ở miền khí hậu này, chẳng gì tai hại bằng nước mưa luồn trong áo thấm vào da thịt.

Tôi mặc một chiếc áo bằng tấm da dê, vạt áo dài tới khoảng lưng chừng hai bắp đùi, và một cái quần loe đến đầu gối cũng bằng da dê ; quần may bằng tấm da một con dê đực già, lông dê thông xuống mỗi bên đến giữa bắp chân, chẳng khác nào quần dài ; tôi không có bút tất mà cũng chẳng có giày, nhưng đã làm cho mình được một đôi, chẳng biết gọi là gì, giống như đôi ủng, bao quanh bắp chân và buộc dây hai bên..., nhưng hình dáng hết sức kì cục⁽²⁾ chẳng khác gì áo quần của tôi.

Quanh người tôi là một chiếc thắt lưng rộng bản bằng da dê phơi khô thắt lại bằng hai sợi dây cũng bằng da dê để thay cho khoá, hai bên có hai quai đeo, nhưng không đeo kiếm và dao găm mà lưng lẳng bên này một

chiếc cửa nhỏ, bên kia một chiếc riu con. Quàng qua vai tôi là một đai da khác hẹp bản hơn, hai đầu cũng buộc lại bằng dây như thế ; và ở cuối đai, phía dưới cánh tay trái của tôi, đeo lưng lẳng hai cái túi, cả hai cũng đều làm bằng da dê, một túi đựng thuốc súng và túi kia đựng đạn ghém. Tôi đeo gùi⁽³⁾ sau lưng, khoác súng bên vai, và giương trên đầu một chiếc dù lớn bằng da dê, xấu xí vụng về, nhưng lại là thứ cần thiết nhất cho tôi, bên khẩu súng của tôi. Còn về diện mạo tôi, nó không đến nỗi đen cháy như các bạn có thể nghĩ về một kẻ chẳng quan tâm tí gì đến da dẻ của mình lại sống ở vào khoảng chín hoặc mười độ vĩ tuyến miền xích đạo⁽⁴⁾. Râu ria của tôi đã có lúc tôi để mặc cho nó mọc dài đến hơn một gang tay⁽⁵⁾ ; nhưng vì tôi có cả kéo và dao cạo⁽⁶⁾ đủ dùng, nên tôi cắt đi khá ngắn gọn, trừ hàng ria ở môi trên tôi xén tỉa thành một cặp ria mép to tướng kiểu Hồi giáo⁽⁷⁾ như ria vài gã Thổ Nhĩ Kỳ tôi gặp ở Xa-lê⁽⁸⁾, vì người Ma-rốc không để ria theo kiểu như người Thổ ; tôi chẳng dám nói cặp ria mép ấy dài đến mức có thể dùng treo mũ của tôi ; nhưng chiều dài và hình dáng kì quái của chúng cũng khiến cho mọi người phải khiếp sợ nếu như là ở nước Anh.

(Đ. Đì-phô^(★), *Rô-bin-xơn Cru-xô*,
Tủ sách cho mọi nhà, Luân Đôn, 1992.
Đoạn trích do NBS dịch và đặt nhan đề)

Chú thích

(★) Đe-ni-ơn Đì-phô (1660 – 1731) là nhà văn lớn của Anh ở thế kỉ XVIII. Ông đến với tiểu thuyết khá muộn, khi đã gần sáu mươi tuổi. *Rô-bin-xơn Cru-xô* (1719) là tiểu thuyết đầu tay và cũng nổi tiếng nhất của ông. Sau đó ông còn viết một số cuốn khác như *Thủ lĩnh Xin-gơn-tơn* (1720), *Rô-xa-na* (1724)...

Văn bản *Rô-bin-xơn ngoài đảo hoang* trích từ tiểu thuyết *Rô-bin-xơn Cru-xô*. Tác phẩm được viết dưới hình thức tự truyện. *Rô-bin-xơn*, tức *Rô-bin-xơn Cru-xô*,

Đ. ĐÌ-PHÔ

xưng "tôi" tự kể chuyện mình. Một ngày cuối tháng chín, năm 27 tuổi, Rô-bin-xơn quê ở miền Y-oóc-sai, nước Anh, bị bão đắm tàu, một mình sống sót dạt vào đảo hoang không có dấu chân người. Sau 28 năm 2 tháng 19 ngày, Rô-bin-xơn, khi ấy đã 55 tuổi, mới trở về được nước Anh. Đoạn trích *Rô-bin-xơn ngoài đảo hoang* kể chuyện lúc Rô-bin-xơn đã một mình sống ngoài đảo hoang khoảng 15 năm.

(1) *Trang bị*: ở đây là các vật dụng mang theo người.

(2) *Kì cục*: khác thường đến mức vô lí.

(3) *Gùi*: giỏ lớn đan bằng tre hoặc mây đeo sau lưng bằng hai quai quàng qua vai.

(4) *Chín hoặc mười độ miền xích đạo*: vị trí của đảo hoang nơi Rô-bin-xơn bị đắm tàu và dạt vào.

(5) *Hơn một gang tay*: nguyên văn viết là khoảng một phân tư *iat* (*iat* là đơn vị đo chiều dài của Anh, bằng 0,914m).

(6) *Kéo, dao cạo*: những vật dụng này, cũng như cái cưa, cái rìu, khẩu súng, thuốc đạn trên kia là do Rô-bin-xơn vớt được mang lên đảo từ ngày con tàu bị đắm.

(7) *Kiểu Hồi giáo*: kiểu (để ria mép) của những người theo đạo Hồi.

(8) *Xa-lê*: hải cảng của Ma-rốc, một nước ở Bắc Phi. Rô-bin-xơn trước khi bị đắm tàu, dạt vào đảo hoang, đã có lần đến hải cảng này.

ĐỌC – HIỂU VĂN BẢN

1. Xét xem nếu phải tách đoạn cuối cùng của văn bản thành hai đoạn riêng biệt thì nên ngắt ra ở chỗ nào. Tìm bố cục của văn bản và đặt tiêu đề cho từng phần.

2. Vị trí, và độ dài phần Rô-bin-xơn kể về diện mạo của chàng có gì đáng chú ý so với các phần khác? Thử giải thích vì sao lại như vậy nếu xem xét từ góc độ nhân vật xưng "tôi" tự kể chuyện mình.

3. Cuộc sống hết sức khó khăn của Rô-bin-xơn ngoài đảo hoang vào thời gian này hiện lên thấp thoáng qua những chi tiết của bức chân dung tự họa ấy ra sao?

4. Tinh thần lạc quan bất chấp mọi gian khổ của Rô-bin-xơn được thể hiện như thế nào qua bức chân dung tự hoạ và qua giọng kể của nhân vật ?

Ghi nhớ

Qua bức chân dung tự hoạ và giọng kể của Rô-bin-xơn trong đoạn trích Rô-bin-xơn ngoài đảo hoang của Đe-ni-ơn Đi-phô, ta hình dung được cuộc sống vô cùng khó khăn gian khổ và cả tinh thần lạc quan của nhân vật khi chỉ có một mình nơi đảo hoang vùng xích đạo suốt mười mấy năm ròng rã.